

- ۱ جهان غرب در استعمار فرانو، کدام نهاد کشورها را هدف قرار می‌دهد؟
- ۲ حضور استعمارگران در استعمار قدیم و نو و فرانو را توضیح دهید.
- ۳ پیش از آنکه هندوستان مستعمره انگلستان شود، کدام زبان، دومین زبان رسمی این کشور بود؟
- ۴ در «استعمار فرانو» از چه ابزارهایی استفاده می‌شود؟
- ۵ در «استعمار نو» کشورهای استعمارگر با اتکا به چه عواملی، کنترل کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد؟
- ۶ کودتای نظامی استعمارگران در ایران با سه نمونه توضیح دهید.
- ۷ «استعمار نو» چه زمانی به وجود آمد و از چه کسانی برای رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کنند؟
- ۸ بنای یادبود تجارت بردگان در امتداد جاده بردگان، در کجا قرار دارد و یادآور چیست؟
- ۹ نشل‌کشی اروپاییان برای سلطه بر ساکنان بومی آمریکا را توضیح دهید.
- ۱۰ موفقیت‌های اروپا در دوره استعمار ناشی از چه بود؟
- ۱۱ استعمار از چه زمانی و توسط چه کسانی آغاز شد؟
- ۱۲ «استعمار» را تعریف کنید.
- ۱۳ امپریالیسم اقتصادی در کجا رخ می‌دهد؟

۱۴ امپریالیسم سیاسی از طریق ..... جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

۱۵ انواع «امپریالیسم» را نام ببرید.

۱۶ واژه «امپریالیسم» از چه چیزی گرفته شده و به چه معنی است؟

۱۷ چرا مغولان با وجود جهان‌گشایی وسیع، فرهنگشان جهانی نشید؟

۱۸ قومی که در اثر تهاجم شکست می‌خورد، چگونه هویت فرهنگی خود را حفظ می‌کند؟

۱۹ آیا غلبه نظامی همواره با غلبه فرهنگی همراه است؟

۲۰ جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با چه مسائلی همراه است؟ مثال بزنید.

۲۱ در گذشته امپراتوری‌های بزرگ چگونه به وجود آمده‌اند؟

۲۲ اندیشه‌ها و عقاید مردم جامعه «تغلب» چگونه است؟

۲۳ در جامعه «تغلب» فارابی، مردم چه ویژگی‌هایی دارند؟

۲۴ چه کسی در گونه‌شناسی خود از جوامع، یکی از انواع جامعه جاهلی را «تغلب» می‌نامد؟

۲۵ جدول زیر را کامل کنید.

انواع استعمار	ابزارها
استعمارگران پنهان و مجریان آشکار	

۲۶ مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به کدامیک از مراحل استعمار مرتبط اند؟ به نظر شما کشور ما برای مقابله با این شکل از استعمار چه ظرفیت‌هایی دارد؟

۲۷ به نظر شما فرهنگ سلطه به دنبال چه نوع تأثیرات فرهنگی بر جوامع مغلوب است؟ چرا؟

نمونه‌های مختلف فرهنگ سلطه کدام‌اند؟

۲۸

عملکرد فرهنگ سلطه در گذر تاریخ چگونه بوده است؟

۲۹

آیا چنین فرهنگی در محدوده مرزهای جغرافیایی و قومی خود باقی می‌ماند؟

۳۰

- ۱ جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و به جای آن باورها و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.
- ۲ در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.
- ۳ زبان فارسی دومین زبان رسمی و فرهنگی و علمی هندوستان بود. اما در سال ۱۸۳۶، انگلیسی‌ها، زبان انگلیسی را به جای فارسی، زبان رسمی هند کردند.
- ۴ در استعمار فرانو پیش از آنکه از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی استفاده شود، ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۵ در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
- ۶ دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند. کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو و کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه، که به قصد ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران طراحی شده بود، نمونه شکست خورده آن می‌باشد.
- ۷ استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد. در استعمار نو کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای نیل به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
- ۸ در غرب کشور بنین که یادآور آفریقایی‌هایی است که در قرن ۱۶ تا ۱۹ میلادی رבוده و به غرب فروخته می‌شدند.
- ۹ اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی و از بین بردن ساکنان بومی پرداختند. آن‌ها در یک دوره پنجاه‌ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند و مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالایی داشتند، از جمعیت خالی کردند.
- ۱۰ ناشی از پیشرفت در زمینه دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.
- ۱۱ از قرن پانزدهم به بعد توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید. در قرن نوزدهم، تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید.
- ۱۲ استعمار بر اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت می‌کند. کشور فاتح را دولت استعماری و کشور به بند کشیده را مستعمره می‌نامند.
- ۱۳ امپریالیسم اقتصادی در جایی رخ می‌دهد که قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.
- ۱۴ اشغال نظامی

۱۵ - سیاسی - فرهنگی - اقتصادی

۱۶ - واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.

۱۷ - فرهنگ مغولان قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند. به همین دلیل امپراتوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد.

۱۸ - این قوم در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد می‌تواند گروه مهاجم را درون فرهنگ خود هضم نماید و ایشان را به خدمت گیرد.

۱۹ - در تاریخ اقوامی بوده‌اند که با قدرت نظامی بر دیگر اقوام تسلط پیدا کرده‌اند. غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم قوم مهاجم در مناطق جغرافیایی مختلف منجر می‌شود، اما همیشه بسط فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد.

۲۰ - جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه است. اسکندر تخت‌جمشید را به آتش کشید. مغولان برخی شهرها را از دم تیغ گذراندند و حیوانات آن‌ها را نیز نابود کردند.

۲۱ - در گذشته تاریخ، فرهنگ سلطه و استکبار، امپراتوری‌های بزرگ را به وجود آورده است. امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و جهان‌گشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

۲۲ - آنان گمان می‌برند که تنها آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران هستند و از همه جوامع دیگر برترند. مردم جوامع دیگر به نظر آن‌ها بی‌ارزش هستند. این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را زنده می‌کند. همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کرده و چاپلوسی کنند.

۲۳ - در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها، با یک‌دیگر همکاری می‌کنند و این هنگامی پیش می‌آید که همه مردم، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر شوند. می‌خواهند ملت مقهور شده، نه مالک جان خود باشد و نه مال خود و نه هیچ چیز دیگر.

۲۴ - ابونصر محمد فارابی

انواع استعمار	ابزارها	
قدیم	نظامی	استعمارگران حضور مستقیم دارند
نو	اقتصادی سیاسی	استعمارگران پنهان و مجریان آشکار
فرا نو	فرهنگی	استعمارگران و مجریان پنهان هستند

۲۵ - استعمار فرانو - کشور ما دارای فرهنگ غنی ایرانی و اسلامی و مردم و جوانانی با عزت و غیرت است که با روحیهی تلاشگری خود می‌توانند در حفظ فرهنگ خود و مقابله با استعمار بکوشند.

فرهنگ سلطه علاقه دارد که جوامع مغلوب، روحیه‌ی پذیرش حقارت و ذلت داشته باشند و فرهنگ مقاومت و اعتراض را فراموش کنند؛ به همین جهت به دنبال از بین بردن هویت و فرهنگ بومی جامعه‌ی مغلوب هستند تا روحیه‌ی خودباوری و عزت نفس را از آنها بگیرند و هرچه بیش‌تر آنها را مطیع خود سازند.

کشورگشایی شاهنشاهی و امپراتوری، امپریالیسم و استعمار

فرهنگ سلطه همواره تلاش کرده خود را در شکل‌های مختلف، بازتولید کند و زنده نگه دارد. این فرهنگ در طول زمان به شکل‌های مختلف خود را عرضه کرده است.

خیر، زیرا مردم در چنین فرهنگی، شیفته‌ی غلبه بر اقوام و ملل دیگر هستند و هدف آنها مقهور کردن سایر ملل است.